

TEATR im. JULIUSZA OSTERWY w GORZOWIE WLKP.

XIV 4.2 1970
1352

Sezon 1969/70

T

GWAŁTU, CO SIĘ DZIEJE

wg Aleksandra Fredry

Czwarta premiera sezonu

ALEKSANDER FREDRO

(1793 – 1876)

„Komedia wyłącznie tendencyjna nic nie nauczy, nikogo nie poprawi, więcej w niej złości niż prawdy”.

(Al. Fredro — „Zapiski starucha”)

Mody wracają w najmodniejszym przebraniu.

Stanisław J. Lec

Gardzi człowiekiem, kto nie umie go czcic poprzez śmiech.

Stanisław Brzozowski

Od dnia, w którym Aleksander hr. Fredro napisał dla Jana Nepomucena Kamińskiego, dyrektora teatru lwowskiego nową komedię pt. „Gwałtu, co się dzieje”, zmienił się bardzo nasz najlepszy ze światów. Inne stosunki gospodarcze, polityczne, społeczne, inne obyczaje. Nazwisko klasyka na afiszu teatralnym nie zawsze jest magnesem przyciągającym publiczność.

Jan Lorentowicz już w 1923 r. konstatawał: „Tradycja komedii fredrowskiej zagasła na scenach polskich już od dłuższego czasu. Tu i ówdzie czyniono sporadyczne próby „wznowień”, ale wynik kasowy był tak katastrofalny, że komedie fredrowskie zaczęto traktować jako pewną konieczność kulturalną, jako widowisko z góry skazane na żywot krótki i grywane jedynie dla honoru domu. Aktorzy podejmowali się niechętnie ról w sztuce

Dyrektor teatru:

**MAREK
KEPIŃSKI**

ER FREDRO

(1876)

tendencyjna nic nie
prawi, więcej w niej

— „Zapiski starucha”)

*Mody wracają w najmodniejszym
przebraniu.*

Stanisław J. Lec

*Gardzi człowiekiem, kto nie umie
go czcić poprzez śmiech.*

Stanisław Brzozowski

Od dnia, w którym Aleksander hr. Fredro napisał dla Jana Nepomucena Kamińskiego, dyrektora teatru lwowskiego nową komedię pt. „Gwałtu, co się dzieje”, zmienił się bardzo nasz najlepszy ze światów. Inne stosunki gospodarcze, polityczne, społeczne, inne obyczaje. Nazwisko klasyka na afiszu teatralnym nie zawsze jest magnesem przyciągającym publiczność.

Jan Lorentowicz już w 1923 r. konstatował: „Tradycja komedii fredrowskiej zagasła na scenach polskich już od dłuższego czasu. Tu i ówdzie czyniono sporadyczne próby „wznowień”, ale wynik kasowy był tak katastrofalny, że komedie fredrowskie zaczęto traktować jako pewną konieczność kulturalną, jako widowisko z góry skazane na żywot krótki i grywane jedynie dla honoru domu. Aktorzy podejmowali się niechętnie ról w sztu-

kach fredrowskich (...) i w końcu zepchnięto Fredrę do szkół wszelkich..."

Tadeusz Żeleński-Boy niezmordowanie walczył o „odbrązowienie” inscenizacji komedii, których „celebrowanie niekoniecznie wyszło Fredrze na zdrowie”, walczył o fredrowską koncepcję sceniczną, chciał widzieć „Fredrę zgroteskowego, odszlachconego potrosze, ale młodego, rozbawionego samym sobą, po dawnemu wesołego”.

LECH
KOMARNICKI

Taką koncepcję przyjął Lech Komarnicki w swojej adaptacji. Nie jest rzeczą istotną, czy zamysłem autora gdy brał na warsztat adaptatorski komedię „Gwałtu, co się dzieje” było „odświeżenie” staro klasyka polskiej komedii; czy też

odwrotnie — galeria kapitalnych typów fredrowskich doskonale przystawała do groteskowego portretu obyczajowego społeczeństwa — przynajmniej jego części — ostatniej doby. Swoją propozycją Komarnicki zdaje się mówić współczesnym: „Tacy jesteście, lub takimi być możecie. Ale to nic, wszystko już było, minęło, wraca. Bawmy się naszymi słabościami — one, jak i głupstwo — nie przemijają”.

GWALTU, CO SIĘ DZIEJE

muzyka: Seweryn Krajewski

tekst: Krzysztof Dzikowski

The musical score is written on three staves. The first staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). It begins with a double bar line and a '2' above it, indicating a second ending. The melody consists of quarter and eighth notes. The second staff continues the melody, featuring dynamic markings such as *fsm* and *fsm*. The third staff also continues the melody, with dynamic markings like *csm* and *fsm*. The score includes various musical notations such as slurs, accents, and repeat signs.

SEWERYN
KRAJEWSKI

Gwałtu, co się dzieje

Gwałtu, co się dzieje,
nikt już dzisiaj dobrze nie wie,
świat na głowie stoi,
co komu przystoi.

Gwałtu co się dzieje,
kłopoty z babami,
wszystkie się ubrały dzisiaj
w czapki i żupany.

Gwałtu, co się dzieje,
krzywda wszystkim chłopom,
bo w spódnicach muszą chodzić,
baby spodnie noszą.

Gwałtu, co się dzieje,
świat na głowie stoi,
nikt już dzisiaj dobrze nie wie,
co komu przystoi,

Już od wieków taka moda,
szabla przystoi mężczyźnie,
kto rozsądny powie:
warkocz białogłowie.

Choć się ciągle moda zmienia,
rzecz to wszystkim znana:
kapelusik jest dla pani,
cylinder dla pana.

Gwałtu, co się dzieje
świat na głowie stoi,
nikt już dzisiaj dobrze nie wie,
co komu przystoi.

Gwałtu, co się dzieje,
co dziś nosi młodzież,
kolorowe bluzki w kwiatki
są u chłopców w modzie.

Gwałtu, co się dzieje,
co się dzieje z modą,
chłopcy długie noszą włosy,
panny w spodniach chodzą.

Gwałtu, co się dzieje,
świat na głowie stoi,
nikt już dzisiaj dobrze nie wie,
co komu przystoi.

KRZYSZTOF
DZIKOWSKI

GWAŁTU, CO SIĘ DZIEJE

Komedia muzyczna w trzech aktach

wg ALEKSANDRA FREDRY

Adaptacja: LECH KOMARNICKI

Muzyka: SEWERYN KRAJEWSKI

Teksty piosenek: KRZYSZTOF DZIKOWSKI

O S O B Y :

URSZULA, burmistrz w Osieku	DANUTA BOROWSKA
LUDWIK, jej mąż	WOJCIECH STANDEŁŁO
BARBARA, pisarz	MONIKA LIPOWSKA
KASPER, jej mąż, brat Ludwika	MAREK KĘPIŃSKI
KASIA, ich synowica	IRENA KOMAN
AGATA, bakałarz i dowódca straży	TERESA KAMIŃSKA-NOWAKOWSKA
BŁAŻEJ, jej mąż	MIROSLAW SMOLAREK
FILIP GRZEGOTKA	KONRAD FULDE
JAN KANTY DOREBA } towarzysze pancerni	MAREK NOWAKOWSKI
DYZMA BEKIESZ }	RYSZARD KŁAKOWICZ
MAKARY, szeregowiec	JERZY BRASZKA
SMUTNY CHŁOPIEC	PIOTR WYSZOMIRSKI

mieszczanie, mieszczy, szeregowcy

gra zespół muzyczny „QR”

Rzecz dzieje się w Osieku, dość dawno temu

Scenografia:
LILIANA JANKOWSKA

Reżyseria:
LECH KOMARNICKI

Asystent reżysera:
MAREK NOWAKOWSKI

Premiera: styczeń 1970 r.

JAK NIEŚMIAŁYM
UŚCISKIEM RĄK

The musical score is written on ten staves, organized into five systems of two staves each. The notation includes treble clefs, a 4/4 time signature, and various musical symbols such as notes, rests, and accidentals. Chord symbols are placed above the staves, including C, G7, F, E, A7, d^m, G7, C, G7, C, E, A7, d^m, E7, H, E7, C, d^m, G7, C, E, A7, d^m, C, G7, F, C, E, A7, d^m, E, A7, d^m, and E. The score concludes with a double bar line and repeat dots.

Jak nieśmiałym uściskiem rąk

Jak nieśmiałym uściskiem rąk
wyznać wszystko, gdy słów jest brak,
jak uwierzyć, jak pojąć to,
co się dzisiaj zdarzyło nam.

Tak bez reszty cię dzisiaj mam,
że aż lękam się z tobą być,
że zapomnisz kiedyś, to nic,
że zapomnisz o mnie, to nic.

Za to, co przyniesie życie nam,
za mój smutek, za radosne dni,
za to, że zapomnisz kiedyś mnie,
za to wszystko dziś dziękuję ci.

Jak w nieśmiałym uścisku rąk
zamknąć można uczucia swe,
jak zrozumieć, jak pojąć to,
tyle szczęścia dla siebie mieć?

Tak bez reszty cię dzisiaj mam,
że aż lękam się z tobą być,
że zapomnisz kiedyś, to nic,
że zapomnisz o mnie, to nic.

W repertuarze:

Gabriela Zapolska
ICH CZWORO

Michał Lermontow
MASKARADA

Zdzisław Morawski
BAŚŃ O ZJEDZONYM CHLEBIE

W przygotowaniu:

Lech Budrecki, Ireneusz Kanicki
DZIŚ DO CIEBIE PRZYJŚĆ NIE MOGĘ

Inspicjent:

Sufler:

Kierownik techniczny

Główny elektryk:

Brygadier sceny:

Rekwizytorzy:

Prace fryzjerskie:

Prace ślusarskie:

Garderobiana:

Malarskiej

Stolarskiej

Krawieckiej damskiej

Krawieckiej męskiej

Fotografia:

Zbigniew Łącki

Redakcja programu:

Urszula Macińska

składał:

Lechosław Mazurkiewicz

łamał:

Franciszek Warchlewski

drukował:

Sylwester Rybarczyk

W repertuarze:

Gabriela Zapolska
ICH CZWORO

Michał Lermontow
MASKARADA

Zdzisław Morawski
BAŚŃ O ZJEDZONYM CHLEBIE

W przygotowaniu:

Lech Budrecki, Ireneusz Kanicki
DZIŚ DO CIEBIE PRZYJŚĆ NIE MOGĘ

Obsługa przedstawienia.

Inspicjent:

RYSZARD KŁAKOWICZ

Sufler:

EWA LICHODZIEJEWSKA

Kierownik techniczny:

ZDZISŁAW WALOSZEK

Główny elektryk:

ZDZISŁAW WITKOWSKI

Brygadier sceny:

MIECZYŚLAW ADAMKIEWICZ

Rekwizytorzy:

KAROL STÓJ
ZYGMUNT KUCUŁYMA

Prace fryzjerskie:

HELENA JANICKA

Prace ślusarskie:

JAN KALWASIŃSKI

Garderobiana:

EUGENIA ADAMKIEWICZ

Kierownicy pracowni:

Malarskiej

MICHAŁ PUKLICZ

Stolarskiej

BERNARD KOKTYSZ

Krawieckiej damskiej

MARIA LASECKA

Krawieckiej męskiej

STANISŁAW NASZCZYNICZ

Cena 3,— zł

BEZPŁATNY